

پژوهشکده علوم و معارف حدیث: ۲۲۸

Motzki, Harald

موتسکی، هارالد، ۱۹۴۷-

حدیث اسلامی خاستگاه و سیر تطور / هارالد موتسکی، به کوشش و ویرایش: مرتضی کریمی نیا.

-قم: دارالحدیث، ۱۳۸۹.

۵۳۶ ص. (پژوهشکده علوم و معارف حدیث: ۲۲۸)

ISBN: 978 - 964 - 493 - 564 - 0

Hadith Origins and Developments

کتابنامه: به صورت زیر نویس .

فهرست نویسی بر اساس اطلاعات فیبا.

۱. حدیث-تاریخ. الف. کریمی نیا، مرتضی، کوشش و ویرایش، ۱۳۵۰- ب. عنوان.

۲۹۷/۲۶۷

۴۹ ح/۵/۱۰۶ BP

فهرست نویسی پیش از انتشار، در کتاب خانه تخصصی حدیث / قم.

حدیث اسلامی خاستگاه‌ها و سیر تطور

هارالد موتسکی

به کوشش و ویرایش مرتضی کریمی‌نیا

حدیث اسلامی: خاستگاه‌ها و سیرتطور
هارالد موتسکی
به کوشش و ویرایش مرتضی کریمی‌نیا

نمونه خوان: وحیدرضا نوربخش، علی‌نقی نگران
صفحه آرا: علی اکبری

ناشر: سازمان چاپ و نشر دار الحدیث
چاپ: اول / ۱۳۹۰
چاپخانه: دارالحدیث
شمارگان: ۱۰۰۰
قیمت: ۹۰۰۰ تومان

دفتر مرکزی: قم، میدان شهدا، خیابان معلم، پلاک ۱۲۵ تلفن: ۰۲۵۱ ۷۷۴۰۵۲۳ / فاکس: ۰۲۵۱ ۷۷۴۰۵۷۱ / ص.پ ۴۴۶۸ / ۳۷۱۸۵
نمایشگاه دائمی علوم حدیث (قم، خیابان معلم): ۰۲۵۱ ۷۷۴۰۵۴۵ / فروشگاه شماره «۲» (شهر ری، حرم حضرت عبدالعظیم حسنی ۷ صحن کاشانی): ۵۵۹۵۲۸۶۲
فروشگاه شماره «۳» (مشهد مقدس، چهارراه شهدا، ضلع شمالی باغ نادری، مجتمع فرهنگی تجاری گنجینه کتاب، طبقه هم‌کف: ۰۵۱۱ ۲۲۴۰۰۶۲-۳
فروشگاه شماره «۴» (مشهد مقدس، میدان تختی، خیابان شهید اسدالله زاده، نرسیده به چهارراه پل خاکی، سمت چپ، ساختمان کوثر، تلفن: ۲۲۲۱۴۲۲

<http://darolhadith.ir>
darolhadith.20@gmail.com

ISBN: 978 - 964 - 493 - 564 - 0

* کلیه حقوق چاپ و نشر برای ناشر محفوظ است *

فهرست مطالب

۷. مقدمهٔ سرویراستار فارسی
۱۱. مقدمهٔ ویراستار انگلیسی
۱۵. حدیث پژوهی در غرب... (هارالد موتسکی / مرتضی کریمی‌نیا)
۸۱. ۱. اهمیت حدیث‌گرایی در اسلام (یوهان فوک / احمد نمایی)
۱۱۱. ۲. ارزیابی مجدد روایات اسلامی (یوزف شاخ / محمدحسن محمدی مظفر)
۱۲۵. ۳. یادداشت‌هایی با رویکردی نو در باب سنت اسلامی (جان پوتن / ربابه غلامی)
۱۴۷. ۴. منازعات در باب جایگاه حدیث در اسلام (ایگناتس گلدتسیر / نصرت نیل‌ساز)
۱۶۳. ۵. تورات شفاهی و حدیث... (گرگور شوئیلر / لیلا هوشنگی)
۲۱۹. ۶. اصول اربعمئة (اتان کُلبِرگ / مرتضی کریمی‌نیا)
۲۷۳. ۷. قدمت و خاستگاه اسناد (یوزف هوروویتس / مرتضی کریمی‌نیا)
۲۸۵. ۸. نکات بیشتر دربارهٔ خاستگاه اسناد (یوزف هوروویتس / مژگان سرشار)
۲۸۹. ۹. اسناد در روایات اسلامی (جیمز رابسون / مرتضی شوشتری)
۳۰۵. ۱۰. برخی شیوه‌های تحلیل اسناد... (خوتیر یُئیل / سیدعلی آقایی)
۳۵۵. ۱۱. تاریخ‌گذاری روایات... (مایکل کوک / فرهنگ مهروش و مرتضی کریمی‌نیا)
۳۹۳. ۱۲. گرایش‌های مانوی... (ژ. ه. کرامرز / محمدمهدی تقدیسی)

۱۳. وصیت سعد بن ابی وقاص... (مارسْتَن اسپیت / سیده زهرا مبلغ) ۴۱۱
۱۴. ناخن‌های خود را کوتاه کنید... (مناخیم ی. قِسطِر / عبدالحسین کافی) ۴۳۹
۱۵. مُصَنَّف عبدالرزاق صنعانی... (هارالد موتسکی / شادی نفیسی) ۴۵۷
۱۶. ویژگی‌های مشترک نقد حدیث... (آلبرشت نُت / مهرداد عباسی) ۴۹۷
۱۷. شهادت عاشقان پرشور... (ماهر جرّار / حمید طالب) ۵۰۷
- The Editor's Preface for Persian readers* 1

www.ketab.ir

مقدمه سرویراستار فارسی

حدیث پژوهی و تحقیق در باب ادبیات منقول در نخستین سده‌های اسلامی از قدیم‌ترین حوزه‌های اسلام‌شناسی غربیان طی قرون اخیر بوده است. این امر امروزه یکی از حیاتی‌ترین حوزه‌های پژوهش در میان ایشان گشته است؛ چنان‌که هرگونه تحقیق، نظریه‌پردازی و کاوش در تاریخ، اعتقادات، متون و دیگر وجوه فرهنگی جامعه اسلامی طی سه قرن نخست هجری مستلزم داشتن تصویری روشن و روشمند از سیر پیدایش و تطور حدیث، و به‌طور کلی ادبیات منقول اسلامی است. با گذشت زمان، همواره نوع مسئله‌ها، روش تحقیق و نظریه‌پردازی اسلام‌شناسان غربی تطور و گاه پیچیدگی بیشتر یافته است و در کنار آن، هر از چندی، تصحیح و انتشار متنی کهن درباب سیره، تفسیر، حدیث، تاریخ و مانند آن، افق تازه‌ای برای طرح پرسش یا روشی نو بر ایشان گشوده است.

کتاب حاضر مجموعه ۱۸ مقاله بلند و کوتاه از گرایش‌های دوره‌های مختلف حدیث‌پژوهی غربیان است که حول مسائل قدیم و جدید حدیث‌پژوهی تألیف شده‌اند. سرویراستار انگلیسی که مقدمه بلندی نیز بر کتاب نگاشته است، با اشراف بر تاریخ بلند این موضوع، مقالات مختلف را انتخاب کرده و احیاناً از دو زبان فرانسوی و آلمانی به انگلیسی برگردانده است. مجموعه نهایی در سال ۲۰۰۴ میلادی به زبان انگلیسی از سوی انتشارات آشگیت در انگلستان (در قالب یکی از ۴۸ مجلد موضوعی درباب تاریخ کلاسیک جهان اسلام) به انتشار رسیده است. دیگر مجلدات هر یک به موضوعی در تاریخ، زبان، ادبیات، علوم، معماری، و

فرهنگ جهان اسلام اختصاص یافته و از آن میان مجلداتی راجع به قرآن، تفسیر، کلام، شیعه، ملل و نحل، اصول فقه، فقه، سیره نبوی، تاریخ اندلس، نحو، و ... انتشار یافته است.

نویسندگان مقالات رویکردهای مختلف از دوره‌های مختلف حدیث‌پژوهی در غرب را در نوشته‌های خود نشان می‌دهند. از این رو، خواننده محترم از فرصت ارزیابی مسئله‌ها و روش‌های متفاوت ایشان برخوردار خواهد بود. هارالد موتسکی سرویراستار متن انگلیسی کتاب حاضر در مقدمه بلند خود در آغاز این کتاب، تاریخ حدیث‌پژوهی در غرب را به تفصیل همراه با سیر تحول در مسئله‌ها، روش‌ها و دستاوردهایش بررسی کرده و در مقدمه کوتاه خود برای خواننده فارسی زبان نیز به برخی مسائل کلی در این باب پرداخته است. از این رو، متن فارسی از مقدمه تفصیلی دیگر در این موضوع مستغنی است.

کار ترجمه، بازخوانی و ویرایش علمی این اثر از زمستان ۱۳۸۳ آغاز گردید. ترجمه برخی مقالات گاه از نو صورت پذیرفت و نمونه‌هایی از مقالات، به صورت کامل یا ملخص در مجله علوم حدیث انتشار یافت. در مدت انجام این پروژه طولانی از همراهی و یاری بسیاری از دوستان و همکارانم برخوردار بودم. نخست از یکایک مترجمان یاد و تشکر می‌کنم که طی شش سال اخیر هریک برگردان متاله‌ای را برعهده گرفتند. سیدعلی آقایی، مهرداد عباسی، شادی نفیسی، نصرت نیل‌ساز، و لیلا هوشنگی علاوه بر ترجمه برخی مقالات بخش‌هایی دیگر را نیز خواندند و به اصلاح بیشتر آن کمک کردند. از میان مؤلفان انگلیسی مقالات، مایکل کوک، اتان کُلبِرگ و بیش از همه، هارالد موتسکی با مرور ترجمه فارسی مقاله خود نکاتی کلی یا جزیی را یادآور شدند. موتسکی همچنین در پایان کار، به رغم بیماری قلبی‌اش، مقدمه‌ای کوتاه برای خواننده فارسی زبان کتاب نگاشت که متن آلمانی و ترجمه فارسی آن در ابتدا و انتهای اثر حاضر آمده است. جا دارد بار دیگر از دوست ارجمندم سیدعلی آقایی یاد کنم و سپاس بگذارم؛ وی علاوه بر برگردان فارسی مقاله خوتیر یُئبل، در تحریر و ویرایش نهایی دو مقاله دیگر مرا یاری بسیار رسانید و از ابلاغ هیچ مشورتی در بهبود دیگر ترجمه‌ها دریغ نورزید. دوستانم محمد مرادی و

وحیدرضا نوربخش در «واحد ترجمه» پژوهشکده علوم و معارف حدیث وابسته به مؤسسه علمی و فرهنگی دارالحدیث، در شش سال گذشته در به انجام رسانیدن این طرح، پیگیری، همراهی و همکاری مستمر داشتند. از تمامی ایشان سپاس می‌گزارم و برایشان دعای خیر می‌کنم. امید دارم تلاش نهایی ما رونق بیشتری در مباحثات حدیث‌پژوهی به ارمغان آورد و افق‌هایی جدید پیش روی محققان حوزه و دانشگاه بگشاید.

آذر ۱۳۸۹

مرتضی کریمی‌نیا

www.ketab.ir